

«Ishonch» саволи

Қонун ва қарор талаби қажон бамарилади?

Хафғиси ва қафолатланган иш ўринлари яратиш, ходимларнинг меҳнат, техника хафғизигини таъминлаш иш берувчи зиммасидаги вазифа. Аммо ҳалқ таълими тизимида бу масалага эътибор ҳалигача суст. Мана, неча йилдирки, бу муммом ўз ечимини топмасдан келаётir. Энг ачинарлиси, ҳали-ҳануз мактабларда меҳнатни муҳофаза қилиш талабарига риоя қилишини таъминлаш, унинг бажарилиши устидан назоратни амала ошириш бўйича тегиши кўникмага эга ёки меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича тегиши тайёргарликдан ўтган мутахассис лавозими жорий этилганича йўқ.

Ваҳдоланки, «Меҳнатни муҳофаза қилиш тўғрисида»-ги қонуннинг 12-моддасида ходимлар сони 50 ва ундан ортиқ бўлган ташкilotларда етарлича малака ва кўникмага эга мутахассис лавозими жо-

рий этиш белгилаб қўйилган. Шунингдек, Вазирлар Маҳкамасининг 2018 йил 31 декабрдаги 1066-сонли қарори билан тасдиқланган «Ташкilotларда меҳнатни муҳофаза қилиш хизматини яратиш ва фоалиятини ташкил этиш тартиби тўғрисида»ги низомда ҳам меҳнатни муҳофазасини ташкил этиш ва зифалари аниқ-тиник белгилаб қўйилган. Ўрганишлардан маълум бўлдики, ҳалқ таълими тизими мутассасаларида бу маъсала мутасадди қилиб белгиланган шахслар етарлича малака ва кўникмага эга эмас.

Биргина Самарқанд вилоятидаги 1280 дан зиёд мактабда ходимлар сони ўртача 60 нафардан кам эмас. Аммо ҳалигача мактабларда меҳнатни муҳофазаси мутахассиси лавозими жорий этилганича йўзи? Агар ижро таъминланса, қачон?..

Усмон КАРИМОВ,
Ўзбекистон касаба
уюшмалари Федерацияси
Самарқанд вилояти кенгаши
меҳнат техник инспектори

Молия вазирлиги, Халқ таълими вазирлиги ҳамда Самарқанд вилояти ҳокимлигига!

Молия вазирлиги, Халқ таълими вазирлиги ҳамда Самарқанд вилояти ҳокимлигига!

тиради. Бу – иш ўринларини меҳнат шароитлари ва асбоб-ускуналарнинг жароҳатлаш хавфлилигин юзасидан аттестациядан ўтказиш масаласи. Вазирлар Маҳкамасининг 2014 йил 15 октябрдаги қарорига илова қилинган Низомда ҳар 5 йилда камида бир мартоба меҳнат шароитлари ва асбоб-ускуналарнинг хавфлизиги шаҳодатланиши зарурлиги қайд этилган. Аммо бу масала ҳам тизим мутасаддилари эсдан чиқиб қоляпти.

Яна бир неча ойдан сўнг таълим мутассасаларида иситиш мавсуми бошланади. Мактабларда амалдаги қонун ва қарорлар талаби ижро этиладими ўзи? Агар ижро таъминланса, қачон?..

Мактабларимиздаги яна бир ҳолат кишини ташвишлан-

Тақдир... Синов... Сийлов...
Қўшкўпирлик Шаҳодат
Ҳаллеванинг ҳаётидаги си-
новли кунлар кўп бўлди. У
турмуш ўртоғининг вафо-
тидан сўнг руҳан тушкун-
ликка тушиб қолди. Ҳаёт-
дан умиди узилган эди.
Аммо бир нарса – қиза-
логининг порлаб турган
кўзлари унга куч бағиши-
ларди.

«Аёллар дафтари»ни варақлагандан...

Ертўладан замонавий уйга

– Турмуш ўртоғим ва-
фот этгач, сал ўтмай келин
бўлиб тушган хонадонимга
сиғмай қолдим, – дейди
Шаҳодат Ҳаллеви. – Ота
уйимга қайтиб боришига
махбуб бўйдим. «Чиққан
қиз чиғириқдан ташқари»

деганларидек, барибир,
у ерда ҳам ортиқчалик
қила бошладим. Ижарама-
ижара юрдим. Бу орада
хасталик ҳам мени четлаб
үтмади...

Қўшкўпир туманидаги ўқитувчи

Барно Бердимуродованинг
ҳикояси янада аянчли.

– Шу кунгача «Полвон»
маҳалласида жойлашган
тўйхонанинг ертўласида
яшаб келдик... – дейди му-
аллима.

Яқинда «Аёллар даф-
тари»га киритилган хотин-қизлар-
нинг 12 нафари «Кўшкўпир тумани-
даги «Ёвғир» маҳалласида

қуриб битказилган кўп-қа-
ватли замонавий уйлар-
нинг калитлари тантанали
равища топширилди.

Улар орасида Шаҳодат
ҳам, Барно ҳам бор. Ў-
жоғига муҳтоҷ хотин-қиз-
ларга субсидия асосида
ажратилган ушбу хона-
донларнинг бошлангич
бадал пуллари тўлаб бе-
рилган.

Маълумот ўринда қайд
етиш жоизки. Хоразм ви-
лоятида «Аёллар дафтари»
тизимининг 3-босқичига 6
та тоифа бўйича 35 минг
511 нафар эҳтиёжманд
хотин-қиз киритилган. Улар-
нинг 11 минг 212 нафари
ижтимоий ҳимояга муҳтоҷ,
ишиш, 3 минг 650 нафари
тадбиркорлик қилиш ис-
тагида бўлган, 8 минг 474
нафари боқувчиси бўл-
маган эҳтиёжманд 5 минг
728 нафари ижтимоий ёр-
дамга муҳтоҷ биринчи ва
иккинчи гурӯҳ ногорони
бўйган, 840 нафари ўй-
жоғига муҳтоҷ эҳтиёжманд
хисобланади. Бугунги кун-
гача «Аёллар дафтари»га
киритилган хотин-қизлар-
нинг 23 минг 599 нафарига,
яъни 66,5 фоизига амалий
ёрдамлар кўрсатилди.

Гулноза УМИРОВА,
Хоразм вилояти Оила ва
хотин-қизлар бошқармаси
матбуот котиби

Фарғона вилояти

Луқма

Таъмирланган мактаб таъмирга муҳтоҷ

Данғара туманидаги 18-мактаб биноси таъмирга муҳтоҷ. Шу боис ўқи-
түвчилик-ўқувчилар ҳаммийат-
лика «Очиқ бюджет» лойиҳасида
иштирок этишиди ва 450 миллион
сўмлик лойиҳани ютиб олишига му-
ваффақ бўлишиди.

Ушбу маблағ эвазига икки қа-
ватли мактаб биносининг ташки-
лини жорий таъмирлаш ва эшик-ромларни

ишишни кўзга чиради. Аммо
негадир таъмирлаш ишлари давомида мактабнинг

фақат олд қисмигагина пардоz бе-

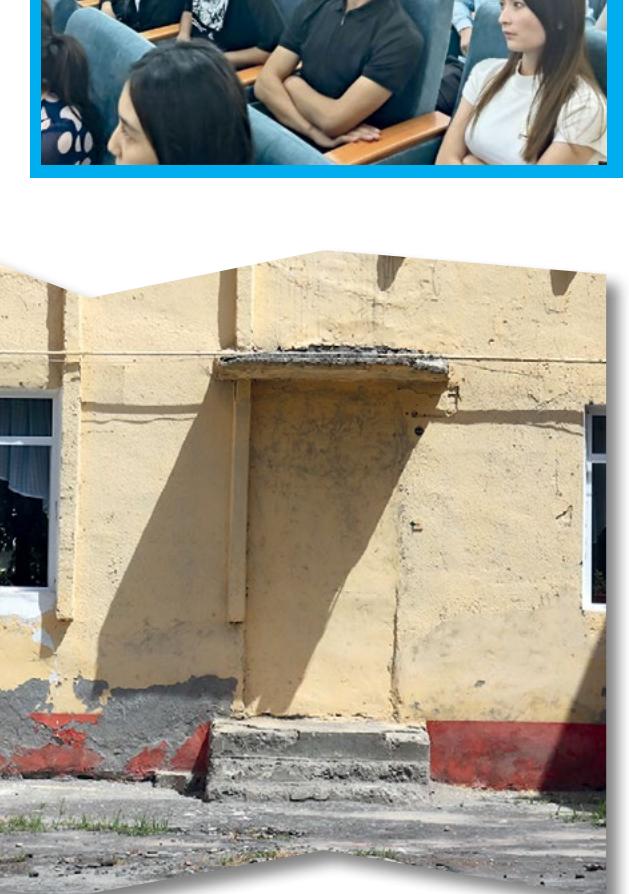

рилган. Мактаб биносининг икки
ён томони ва орқа қисми жорий
таъмирлаш мактабнинг бўлса-да, негадир
бир қарич жойи ҳам таъмирланма-
сан. Қолаверса, эшик-ромларнинг
ҳаммаси ҳам янгисига алмашти-
рилмасдан ташлаб кетилган. Баззилири-
нинг сифати мақтагулик эмас.

Хуллас, мактаб биносининг олд

кўриниши кўзга чиройли кўрингани
билин мактабнинг ён томони ва орқа қисм-
лари таъмирлаш мактабнинг дареза-ромларнинг айримлари кўл
чиради. Айттар кетилган. Баззилири-

нинг сифати мақтагулик эмас.
Жамшид ЭРГАШЕВ
«ISHONCH»

чириб қўйсалар, яхши буларди. Ҳар
холда, 450 миллион сўмлик лойиҳани
отган мактаб жамоаси ва бу ерда таъ-
лим олалётган ўқувчилар мактабнинг
ҳар томонлами чиройли бўлишини
исташган эди.

Мехнат ва ижтимоий муносабатлар
академиясига 2022-2023 ўкув йилини учун
1300 нафарга яқин абитуриент ҳужжат
топшириб, шундан энг билимли, изла-
нувчан ёшлар талабалик баҳтига мусас-
кар бўлишиди.

Шу муносабат билан талабаликка тавсия
етилган ёшлар учун танишириб тад-
бири бўлиб ўтди.

Тадбирни ректор С.Аҳмедов кириш сўзи билан очиб бериб, талабалик – киши ҳаётида айни туб буришишлар юз берадиган давр экани ва унинг бир сониясини ҳам зое кетказмасдан бор куч-ғайратни фақат илим олишига сафарбар этиш лозимлигини таъкидлаб ўтди.

Шундан сўнг ўкув ишлари бўйича биринчи проректор А.Атаматов академияда ўкув жараённи ва тартиби хусусида атроблича маълумот берди. Ёшлар масалалари ва маънавий-маърифий ишлар бўйича проректор А.Мирзажанов эса ёшларга яратиб берилган шарт-шароитларни бирма-бир баён қилди. Замонавий аудиториялар, компьютер жиҳозлари, электрон дарсликлар, видеокуозату воситалари, спорт зали, ошхона шулар жумласиданди.

Ўқишига кирган ёшларга қўйиладиган талаб эса битта, яъни мавжуд имкониятлардан сама-
рали фойдаланиб, жамият ривожига мунисиб
хисса қўшадиган кадрлар бўлиб этишиш.

Озодбек ҚУОНДИКОВ,
Мехнат ва ижтимоий муносабатлар
академияси матбуот котиби

Сарҳисоб

Ёзги соғломлаштириш: МАВСУМ ҚАНДАЙ ЯКУНЛАНДИ?

Болалар – бахтимиз, келажагимиз. Бола күлса, олам қулда. Ўғил-қизларимиз – нинг комил инсон бўлиб вояга этиши уларга кўрсатилаётган эътибор ва ғамхўрликка боғлиқ. Мамлакатимизда бу йўлда тизимили ишлар амалга оширилмоқда.

Жорий йилги ёз мавсуми давомида барча оромгоҳларда асосий эътибор – болалар ва ходимларнинг хавфсизлигини таъминлаш, саломатлигини муҳфаза қилиш, санитария-гигиена қоидаларига қатъий риоа этишига қаралтиди. Улар оромгоҳга қабул қилинишидан олдин жойларда чукур тиббий кўридан ўтказилиб, лозим бўлган тақдирда COVIDни аниқловчи ПЗР тест олинди.

Мавсум даврида 1 минг 801 та оромгоҳ фаолият кўрсатди, уларда 402 минг 399 нафар бола соғломлаштирилди. Шундан 207 та стационар турдаги оромгоҳлардан 159 минг 333 нафар, 1 минг 594 та соғломлаштириш майдончаларида 243 минг 66 нафар бола дам олдирилди. Бундан ташқари, Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацииси тизимида 16 та санаторийда 2 минг 154 нафар она ва бола биргаликда соғломлаштирилди.

«Ижтимоий ҳимоя ягона реестр» ахборот тизимида рўйхатда бўлган ёки «Темир дафтар», «Аёллар дафтар» ва «Ёшлар дафтар»дан бирор киритилган ҳамда меҳнат миграциясига чиқиб кетган фуқароларнинг 7 ёшдан 14 ёшгача бўлган 100 нафардан зиёд фарзандларга оромгоҳларга белуп йўлланманалар берилди.

«Махалла» хайрия жамоат фонди томонидан маҳаллаларда истиқомат қиливчи кам таъминланган, ижтимоий ҳимояга мухтож оиласларнинг фарзандлари рўйхати шакллантирилиб, 703 нафар бола стационар турдаги оромгоҳларда бепул ҳордик чиқарди. Шунингдек, яқин қўйничилик муносабатларини янада мустаҳкамлаш максадида Қирғиз Республикасидан 54 нафар бола Фарғона вилоятининг «Тонг» оромгоҳида дам олдирилди.

Давлатимиз раҳбарининг ташабуси билан Қорқалпоғистондан 2 минг 430 нафар бола худудлардаги энг сўлим ва намуни стационар оромгоҳларда соғломлаштирилди. Бу жараёнда, биринчи навбатда, «Аёллар дафтар», «Темир дафтар» ва «Ёшлар дафтар»га киритилган оиласларнинг фарзандларига эътибор қаратилди. Болаларнинг ёзги таътини самарали ўтказишларини таъминлаш максадида ҳар бир оромгоҳда «Биз бир элмиз, бир ҳалкимиз, Янги Ўзбекистон бунёдкорларимиз!» шиори остида маданий-маърифий тадбирларни ва ҳалкимиз орасида обрў-эътиборга эта бўлган ёзувчилар, шоирлар, санъаткорлар, Ўзбекистон Қархонлари иштирокида шукроналик ва бағрингенлик мавзуси бўйича учрашув ҳамда маданий тадбирлар ўтказилди. Тарихий қадамжолар ҳамда сўнгги йиллarda барпо этилган бунёдкорлик иншоатларига саёҳатлари уюштирилди.

«Беш мухим ташаббус» доирасида ёшлар мъянавиятини юксалтириш ва уларнинг бўш вақтини мазмунли ташкил этиш максадида 200 тадан зиёд тўғраклар фаолияти ўйга кўйилди. Болаларнинг сифатли овқатланиши, дам олиши ва вактларини мазмунли ўтказишлари учун ишлаб чиқилган махсус таомнома ва дастурлар амала оширилди. Санитария-гигиена қоидаларига амал қилиш ва болаларнинг хавфсизлигини таъминлаш масалалари қатъий назоратга олинди. Озиқ-овқат маҳсулотлари сифати, санитария-гигиена талабларига риоа этилишини назорат килиш, малакалар тиббий хизмат кўрсатиш максадида 2 минг 460 нафар тиббийт ходими, худудий СЭО ва ЖСБ мутахассислари биринкирди. Таълим-тарбиявий ишларини ташкил

Салим АБДУРАҲМОНОВ
«ISHONCH»

Наманган
вилояти

Маданият, спорт ва туризм ходимлари касаба уюшмаси Наманган вилояти бирлашган қўмитаси юз нафарга яқин кам таъминланган оила фарзандларига мактаб сўмкалари ҳамда ўқув-қуроллари тақдим этди.

Энг мухим янгилик, бу қўмита ради Икромжон Солиев ташабbusi бini-

лан янги ўқув йилининг дастлабки чорагини аъло баҳоларга якунлаган ҳар бир болага ойлик стипендия берилши алоҳида таъкидлагани бўлди.

Фарзандларнинг юз-кўзларидаги нурни кўриб, уларнинг ота-оналари ҳам минг чандон кувонишиди. Ка-

саба уюшмалари ходимлари томонидан амалга оширилаётган бундай эзгу ишлар барча корхона-ташкilot муасасаларда давом этмоқда.

Орзугул РУСТАМОВА
«ISHONCH»

Қашқадарё
вилояти

Масъуллар кенгашиб олиши

Қарши шаҳрида одам савдо-сига қарши курашиш, мажбурий меҳнат ва болалар меҳнатининг олдини олиш масалаларига бағишлиланган семинар ўтказилди.

Тадбирда қайд этилганидек, Одам савдо-сига қарши кураш Миллий комиссияси томони-

Самарқанд
вилояти

Меҳнат жабҳасида хавотирили кўриниш олган одам савдоси, болалар меҳнати ва мажбурий меҳнатга барҳам бериши инсоният олдидаги мухим вазифа бўлиб қолмоқда. Мамлакатимизда мажбурийлик касб этадиган бундай фаолиятнинг барча турларига барҳам берилган. Аммо яқин ва олис хорижда бу гирдобга тушиб қолаётганлар ҳам бор.

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацииси Сармарқанд вилояти Бандликка кўмаклашиш бошқармаси ҳамкорлигидаги ташкил этилган ўқув-семинарда ана шу мавзу муҳокама марказида бўлди.

Тадбирда сўз олган касаба уюшмалари вилоят кенгашиб раиси Узбекистон Республикаси Бекзод Ўролбоев, Самарқанд вилояти «Мурабабий» ўқитувчilar ассоциацияси раиси Раҳима Кубиева, вилоят «Шаҳодат» истебъмолчилар ҳукуқларини ҳимоя қилинди.

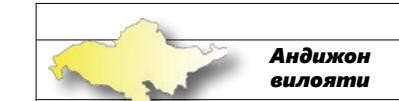
Холатлари гоҳ-гоҳ бўлса-да, учраб қолади. Бундай вазиятларнинг олдини олиш учун нодавлат-нотижорат ташкилотлари вакиллари, фуқаролик жамияти фаоллари етарлича ташабbus кўрсатмоғи даркор.

Анжуман иштирокчилари эътиборига ташкилотчилар томонидан тайёрланган кўргазма ва слайд намоиш этилди, бир қатор ташкилотларда тарғибот тадбирлари ўтказилишига келишиб олниди.

Нурлла ШАМСИЕВ
«ISHONCH»

Анжуман

Меҳнат қачон мажбурийлик касб этади?

Андижон
вилояти

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацииси Сармарқанд вилояти Бандликка кўмаклашиш бошқармаси ҳамкорлигидаги ташкил этилган ўқув-семинарда ана шу мавзу муҳокама марказида бўлди.

Тадбирда сўз олган касаба уюшмалари вилоят кенгашиб раиси Узбекистон Республикаси Бекзод Ўролбоев, Самарқанд вилояти «Мурабабий» ўқитувчilar ассоциацияси раиси Раҳима Кубиева, вилоят «Шаҳодат» истебъмолчилар ҳукуқларини ҳимоя қилинди.

Туҳфа

50 та асар ва 50 миллион сўмлик сертификат

Андижон туманидаги 6-умумтаълим мактабида «Янги Ўзбекистонда эл азиз, инсон азиз!» шиори остида тадбир ташкил этилди.

Унда Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацииси Андижон вилояти кенгашиб раиси Кодиржон Парпиев иштирок этиб, ёшларга теран билимли, кенг дунёқарашли ҳамда ақлу заковати билан эртанги келажагимизнинг мунособ эгалари бўлиб этишишларида омада тилади. Мактаб кутубхонаси 50 та тарихий мавзудаги асар тұхфа этилди.

Касаба уюшмалари ҳар доим биз билан ҳамнафас, – дейди мактаб директори Гулчехрахон Ҳакимова. – Педагогларнинг де-

ярли барчаси рағбатлантириб бориляпти. Бу йил касаба уюшмаси билан ўқитувчи Райхона Юнусова «Оқтош» санаторийисида соглигини тикилади.

Шу куни мактаб жамоасига Президент сорини учун «Хорижий тилларни ўқитиш бўйича энг яхши мактаб» танловининг туман босқичида сорини ўринни эгаллагани учун 50 миллион сўмлик сертификат топширилди.

Анваржон ҲАЛИМОВ
«ISHONCH»

Эзгулик

Билимли ўқувчиларга стипендия

лан янги ўқув йилининг дастлабки чорагини аъло баҳоларга якунлаган ҳар бир болага ойлик стипендия берилши алоҳида таъкидлагани бўлди.

Фарзандларнинг юз-кўзларидаги нурни кўриб, уларнинг ота-оналари ҳам минг чандон кувонишиди. Ка-

саба уюшмалари ходимлари томонидан амалга оширилаётган бундай эзгу ишлар барча корхона-ташкilot муасасаларда давом этмоқда.

Орзугул РУСТАМОВА
«ISHONCH»

Тадбир

ёмон шакллари тўғрисидаги конвенцияларда таъкидланган талабларга атрофлича шарҳ берилди.

Шунингдек, ҳамкор ташкилотлар вакиллари Республика мактабларини бошланган пахта ийғим-теримидаги болалар мактабларни таъкидлаганинг чора-тадбирлари бўлгиланди.

Семинарда «Мажбурий меҳнатни туттиши тўғрисидаги», «Ишга қабул қилиш учун энг кичик ёш тўғрисидаги», «Болалар меҳнатининг энг

Акмал АБДИЕВ
«ISHONCH»

Акция

Навоий
вилояти

Сиҳатгоҳга бепул йўлланма

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацииси томонидан мамлакатимиз мустақилигининг 31 йиллиги байрами муносабати билан ўтказилаётган акция доирасида Навоий вилоятидаги корхона ва ташкилотларнинг ишчи-ходимларига «Кўхинур» ва «Умид гулшани» санаторийларига бепул йўлланмалар берилди.

Ҳумладан, Қизилтепа туманидаги «Samotile» НМТТ иш юритувчиси Сарвиноз Раҳмонова билан ғозон шаҳар ободонлаштириш бошқармаси ишчиси Сурайё Рӯзиева «Кўхинур»дам олган бўлса, «Ўзтелеком» акциядорлик компанияси Навоий вилояти филиали Навбатхор тумани телекоммуникация боғламаси бошлиғи Фозилжон Ҳайдаров ҳамда Қизилтепа тумани бандикка кўмаклашиш маркази иш юритувчиси Лобархон Баҳронова «Умид гулшани» сиҳатгоҳида соглигини тикилади.

Нормурод МУСОМОВ
«ISHONCH»

Фарғона
вилояти

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацииси Фарғона вилояти кенгашиб раиси Эркинжон Нуралиев йўлланмаларни топширад экан, касаба уюшмаларининг ҳар бир аъзосини кўллаб-қувватлаш, ғамхўрлик кўрсатиш, ижтимоий ҳимоялаш каби масалалар доимо диккат марказида бўлишини таъкидлаб ўтди.

Сиҳатгоҳга йўлланма олганлар қаторида Фарғона вилояти 2-юкумли касаллилар шифохонаси кичик тиббий ходими Турғуной Бозорова ҳамда олганларни ташабbus кўрсатишни таъкидлаб ўтди.

– Бундай эътибордан қуонмай бўладими, – дейди у. – Кўпдан бери даволашини ният қилиб юргандим. Буни қаранг, касаба уюшмалари томонидан «Умид гулшани» санаторийисида даволашин учун бепул йўлланма совға қилинди. Меҳнатим эътибордан жуда хурсандман.

Шу куни «Фарғонаазот» АЖ ишчиси Маргарита Эмирзокага ҳамда Бешарик туманидаги 36-мактаб фарроши На

Факт. БМТ мъалумотлари га кўра, чўлланиш бугунги кунда сайдерамиз аҳолисининг бешдан бир қисми ҳаётига хавф солаётур. Ер шаридаги қуруқлик майдонининг учдан бир қисми эса чўлга айланниш эктимоли бор. Деградация оқибатида ҳар йили дунё бўйича қарсиб 7 миллион гектар ер қишлоқ ҳужжатлиг тасаруғифидан чиқиб кетмоқда. Ўз навбатида, бу қишлоқ аҳлиниг иктиносиди ҳолатига жиддий салбий таъсир кўрсатмоқда. Масалан, жаҳон бўйича ҳар йили 42 миллиард доллар миқдоридаги даромад бой берилади.

МУАММОЛАРНИНГ АСОСИЙ САБАБИ НИМАДА?

Дунёдаги барча экологик ўзгаришлар, ҳалоклатар табиий ва антропоген омиллар туғайли юз беради. Бу – аксиома! Аммо сўнгги вақтларда «табиат – инсон – жамият» муносабатларида инсон омилларининг таъсири кучайтилди, бундай қарашларни буткул ўзгартириб юборди.

Биргина мисол. Ҳозир дунёда кунига 9 миллиард литр нефть ёқилиши туғайли ҳаводаги CO₂ миқдори ортиб, ҳарорат кескин кўтариляпти. Музлиқлар эрияни, океан сувининг физик хоссалари, гидрологик цикли ва иқлим яратувчи глобал жараёнлар ўзгармоқда. Натижада об-ҳавода катта ўзгаришлар рўйберди, чўлланиш ёки тошнилар кўлаймоқда.

Статистик таҳлиллардан мавъум бўлишича, Курдия заминимизнинг 48,5 миллиард квадрат километрга яқин кисми чўя вала чўллардан иборат. Уларнинг салкам 10 миллион квадрат километрга антропоген омиллар таъсирида юзага келган. Аслида бу жараён табиий ресурслардан норационал фойдаланиши, қишлоқ ҳужжалиги ва саноатда инсон ҳужжалик фаслиятининг таъсири ортиб бориши билан боғлиқ.

Экспертларнинг фикрича, ерларни хотури суғориш ва унинг ифлосланши, ўрмонларнинг баёвни кесилиши, саноат чинчидлари, тош, кум ва минералларни қазиб олиш ишлари тўғри ташкил қиласмаган иқлим ўзгаришлар таъсир кўркетишидан ташқари унумдор ерларни яроқсиз ҳолатга келтирмоқда. Шунингдек, дунё ахолиси сони ўсиг бориши ҳам чўлланишнинг асосий сабаблари сифатида қайд этилмоқда.

МИНТАҚАДАГИ ҲОЛАТ

БМТ Бош котибининг Сахеда (Сахрои Ка-биран жанубда) курғоқчиликка қарши курда бўйича хукуматлардо кўмитаға мурожаатида «яна 50 йил ўтар-ўтмас, Африка ҳаритасида ун ёки тўртта мамлакат ҳудуди чўлга айланни, мутлак йўқ бўлиб кетиши мумкин», дейилган эди. Афуски, бугун дунёнинг бошқа мамлакатларида ҳам чўл ҳудудлари кенгаймоқда. Бундай ҳавф Осиё, Африка ва Австралиядаги нисбатан юқоририк.

Чўлланиш билан боғлиқ мумаммо Марказий Осиё минтақаси, хусусан, Ўзбекистон учун ҳам бегона эмас. Қишлоқ ҳужжалиги вазирлиги маълумоти бўйича буғунги кунда шўр босган ерлар ўртимиз умумий майдонининг қарсиб ўндан бир қисмини ташкил этилмоқда. Албатта, Марказий Осиё мамлакатлари билан киёслаганда Ўзбекистондаги вазияти жуда чукур муаммо, деб бўлмайди. Аммо бу хотиржамилини беришиш мумкин, дегани ҳам эмас. Минтақа мамлакатлари аро ахвол ўтчана 5-6 фойзагина фарқ қилади, холос. Масалан, умумий деградация ва тупрок унумдорлигининг камайбети кетиши ўзбекистонда 66-70 фойз бўлса, кўшини Қозоғистонда бу кўрсаткич 75-80 фойздир. Марказий Осиёда эса умумий ўтчана ҳолат 30 фойзни ташкил этади.

Жиззах вилояти

Обиҳаётсиз

Бу ерда қўчалар асфальт қилиш тугул, ҳатто номланмаган ҳам...

Шароф Рашибов туманинг «Халқобод» маҳалла фуқаролар ийғини ҳудудидаги Осиё қишлоғида үнчага кўп аҳоли истиқомат қилмайди. Тўғрироғи, 100-150 та ҳужжалик бор. Лекин муаммолар бир талай. Биргина мисол: 9 та кўча ҳалигача номланмаган.

– Кўчамизнинг ахволини кўриб турибисиз, тагин ҳам бу энг бадастири, – дейди шу қишлоқда Фарида Умматова. – Қишлоқда ичимлик сув умуман йўқ. Курби етганинг уйда кудук қазиб, чиқариб олган, лекин у ҳам ичигча яроқсиз. Кўпчилигимиз кўчанинг бошида турган катта темир бочқадан сув ичамиз. Уни ҳам бир тадбиркор ўз ҳисобидан ҳафтада бир кун тулдириб беради. Табий газ ҳақида-ку, айтмас ҳам бўлаверади!

– Уч-турт йилдан бўён шу ерни обод қилиш учун елиб-игурамиз, – дейди Комилжон Мехмонов. – Яқинда Жиззах вилояти прокурорининг сайдир қабулида бўлб, вазияти тушунтиридан. Йўл, электр масаласини ҳал қилиш йўлида бир-иккита ишлар бошланди. Лекин тоза ичимлик сувдан дарак йўқ. Табийи, обиҳаёт тақиқ жойда томорқадан унумли фойдаланиб бўлмайди.

ҲОКИМ ЁРДАМЧИСИ НИМА ДЕЙДИ?

– «Халқобод» маҳалла фуқаролар ийғини тасаруғифа Тўплобод. Ёйимла, Янгиҳёт ва Осиё қишлоқлари киради, – дейди «Халқобод» МФИ раиси. – Осиё қишлоғига экин майдони йўқлиги сабаби фермер ҳужжаликлари ҳам мавжуд эмас. Фақат иккита чорвачиллик фермаси ишлаб турибди. Сув муаммосини бир неча бор масъул ташкилотлар билан ўргандик, аммо амалий ишдан дарак йўқ.

– Иш бор жойда камчилик бўлади. Агар камчилик бўлmasa, у ер жуда ривожланиб кетсан иш тўхтаб қолган бўлади, – дейди маҳалладаги ҳоким ёрдамчиси Хуршид Тожибоев. – Аҳоли бандилини таъминлашада борасида ҳам ҳаракатдан тўхтаганимиз йўқ. Зарборд туманидаги тўхимачилик корхонаси раҳбарлари ишчи-ҳодимлар зарур дея

ўзлари иш таклиф киляпти.

Ҳоким ёрдамчиси ушбу маълумотларни келтираш экан, аёллар ўз норозилигини яширади. Уларнинг гапларига кўра, раис ҳам, ҳоким ёрдамчиси ҳам хонадонма-хонадон юришишади. Ушбу ҳудудда яшаётган аҳолининг тўлиқ рўйхати, маълумоти шакллантирилмаган.

Хуршид Тожибоевнинг таъкидлашича, сув тармогини тортиб келиш учун барча хонадонлар кадастр ҳужжатига эга бўлиши керак. Аммо бу ердаги оила ҳужжаликларининг бор-йўғи 20-30 фойзидагина ҳужжат бор, холос.

ТРАНСПОРТ МУАММОСИНИ КИМ ЕЧАДИ?

Худуддан чиқаётганимизда ўзини Ҳафиза Ҳазраткулова дея таништирган аёлни ҳам сұхбатга чорладик.

Долзарб мавзу

саид қаралиши керак. Яни ер ва сув ресурсларини бошқаришадаги иқтисадий механизмлар ҳамда ҳуқуқий асосларни такомиллаштириши ва меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар талобларига қатъий риоя этилиши устидан назоратни куячайтириши зарур.

Иккинчидан, мамлакатда чўлланиш мумаммоси билан шугуллашадиган ягона мусассас – География институтини ташкил этиши лозим. Масалан, қўйни Қозоғистонда шунақа институт бор. Бизда ҳам ташкил этилса, у беосити чўлланиш, сув, тупрок мумаммослари билан шугулланади.

Колаверса, чўл-адир ҳудудида ўсаётган ўсимлик дунёсига жуда эътиборли бўлиши керак. Муҳими, чўл ҳудудида ўсан бута, дарахтларнинг аҳоли томонидан ёвсиз кесипшиши тўхтатши лозим. Куз-киши мавсумига таёфарларлик вактида дарахтларни кесмаслик, аксинча, чўл турмизини ривожлантириши керак. Бу борада Экология кўмитаси ҳамда Экологик партия масъулиятини янада ошириш зарур.

Шунингдек, тупрок эрозияси ҳамда ерлар деградациясининг олдини олиши максадиди бор қатор ҳуқуқий ҳужжатлар – «Ёр тушиш тўғрисида»ги, «Тупроқ унумдорлиги тўғрисида»ги қонунларни қабул килиши максаддатга мувофиқидир.

Нарис ҚОСИМОВА, экожурналист:

– Меничам, оиласда экологик тарбия берилмаслиги, таълим мусассаларида экологияга бағишилган соатларнинг ўта камлаги, отпроф-муҳитни зарар етказганлик учун жарималарнинг камлаги, экологик ўналишидаги ташкилотларни фаолигини таъсирининг сустиги ташкилларнадарига.

Аслида бу бизнинг фожиамиз. Шундай экан, инсоннинг тобига тобига бўлган муносабатини ўзгартириш, яхшилаш керак. Бунинг учун бошанчига таълимада экологияни дарсларни ўқитилишини кўйишади. Бирор қўйишига ҳам мунтазам равишда майян чорадилар кўришади.

Шуҳар БОБОУРОДОВ, Тўпроқшуннослик ва агрокимёвий тадқиқотлар институти директори, биология фаналик доктори:

– Экологик мумаммолнарни бартаф этиши, оқибатларни юмаштириш, юзага келалтган мумаммолнарни ҳам этиши, умуман, отпроф-муҳитни максаддатга мувофиқ, деб биламан.

Биринчидан, юртимизда чўлланиши мусаммосига давлат миқёсави таъминлашади.

ҳамижоатликда иш олиб боришинг аҳамияти кетта. Бунинг учун юртимизда чўлланиш билан борлик вазиятига энг аввало, жамоатлиларни ўзига тарбияни зарур. Буни тупрок сифати ва унумдорлигини кун тартибига кўйишадан бошлаш керак. Бусид қўлланган натижажа эришиши қўйин.

Ўзбекистонда хорижий тажрибада сисадиши сувни тежовчи технолоѓияларни кенгро жорий этиши, органик ўйтлардан фойдаланиши, ўсимликларни аралаш этишини устидан назоратни куячайтириши зарур.

Иккисинчидан, мамлакатда чўлланиш мусаммоси билан шугуллашадиган ягона мусассас – География институтини ташкил этиши лозим. Масалан, қўйни Қозоғистонда шунақа институт бор. Бизда ҳам ташкил этилса, у беосити чўлланиш, сув, тупрок мумаммослари билан шугулланади.

Колаверса, чўл-адир ҳудудида ўсаётган ўсимлик дунёсига жуда эътиборли бўлиши керак. Муҳими, чўл ҳудудида ўсан бута, дарахтларнинг аҳоли томонидан ёвсиз кесипшиши тўхтатши лозим. Куз-киши мавсумига таёфарларлик вактида дарахтларни кесмаслик, аксинча, чўл турмизини ривожлантириши керак. Бу борада Экология кўмитаси ҳамда Экологик партия масъулиятини янада ошириш зарур.

Шунингдек, тупрок эрозияси ҳамда ерлар деградациясининг олдини олиши максадиди бор қатор ҳуқуқий ҳужжатлар – «Ёр тушиш тўғрисида»ги, «Тупроқ унумдорлиги тўғрисида»ги қонунларни қабул килиши максаддатга мувофиқидир.

Бу ердага юзага чўлланишига қарши курашиши даражати сурʼи курилди.

Иртифийда ч

Талабалик йилларида доир хотиралар онг-шуурингга мустаҳкам нақшланиб қолади. Орадан қанча йил ўтса ҳам унун бўлмайди, аксинча, ҳар гал ёдингга тушганиди, қайта жонланиб, кўнглингга ёшлик завқини солади. Хотира инсонни тоблади, деган гап бор. У инсонни тоблаш билан бирга, комиллик сари ҳам етаклади.

1 969 йили Тошдунинг журналистика факультетига танловдан ўтиб, эллик иккى киши ўкишга қабул қўлинганимиз. У пайтлар мамлакатда 5-6 миллион тонналик «оқ олтин» тоғини яратиш ишига неча минглаб талабалар жалб этилардид. Пахта теримидан қочиши Ватан шаънига дод туширишдай гап эди. Шу боис, ўқишининг биринчи ойи якунига етмайт турнақатор автобусларда Мирзачўяга баланд кайфиятда отлангангиз.

Декабрь ойи ўрталаригача пахта тердик. Вақтина курилган баракда яшадик. Далада пахта тутул, бир дона хом кўсак ҳам қўлмаган, аммо қайтишга руҳсат ўтиб. Ёмғир ёққан кунлари йигитлар фабулет декани Сайди Умиров билан очик майдонда тўп тепишиди. Бойбўй дўсткораев овоздини кўттармай, чўлпон шеърларидан ўйиди. Кун ботади, тонг отади.

Буларни ҳазнуз ёдимда сақлаётганим – ўшанда биз ҳаётнинг энг жиҳдий, журналистика нигоҳи билан қарагандага, ғоят мухим синовидан ўтган эканмиз. 70 кунда кимнинг кимлиги, ижодий салоҳияти, қандай оиласда тарбия топгани, дунё қараши, одоб-аҳлоқи, сабр-тоқати ва яна бошча кўплаб хусусиятлари бир-бири-

мизга маълум бўлди. Етмиш кун бир қозондан таом едик, бир гулхан атрофида шеълар ўқидик, кўшиклар кўйладик, бир-биримизга сирдош, елкашош бўлдик. Ҳаёт ҳақидаги нимжон тасавурларимизни элақдан ўтказдик. Далада бўлса ҳам танлаган касбимизга бироз яқинлашдик.

Чўлдаги етмиш кунлик ҳаётимиз ким учун осон, ким учундир қўйин кечди: қишлоқда туғилиб, пахта далаларида улғайтан, яйловда кўй-кўй боккан, дадан бор боғ пичан ўриб, уйигача кўтариб келишига ўрганган йигит-кизлар даряя кўйналишимиди, аммо шаҳарликлар... Қизларнинг нозик бармоқлари иккичу кун ўтмаёк қабарб, кўримлиларигина йўқотди, тўзунинг пастки чаноқларига энгашган беллари тошдади қотди. Чўллик, даштилик йигитлар уларга ёрдамга келишибди. Пахта тўла зил-замбиль этакларни кимдир кўтишиши керак-ку, ахир.

Курсдошларимиздан бирни Раҳматилла Шералиев эди. Қибрайнинг Аргин қишлоғида туғилиб ўтсан, қишлоқча ҳаётнинг миридан сиригача билдиган бу йигит, айни соғда, шаҳарликларга хос мушоҳадаларни бажарища ҳам эътиборга молик натижаларга эришиди.

Раҳматилла билан кўп бор республика бўйлаб сафар қилдик, турфа давра-ларда мәвзулар ўқидик, учрашувларда мураккаб саволларга жавоб кайтардик. Ҳаётдан олинган жонли мисоллар, даҳо до-нишмандларнинг тарбия ва ахлоқ тўғрисидаги фикрлари бизга ёрдамга келди. Натиха шу бўлдик, Раҳматилла маънавият ишини чуқур ўзлаштирган етук тарғиботчи, нутки рабон, ишонтириш маҳорати баланд воизга, айтган-деганларига аввало ўзи амал қиласидан тарбиячига айланди.

Раҳматилла Қибрайнинг фарзанди Аргин билан биргэ пойтахтнинг ҳам ҳавосидан нафас олиб улғайган экан. Уларнинг боғ-хөвлисида ўтказган дамларимиз, Раҳматилланинг мўътабар онаси, зиёли акалари билан сұхbatларимиз чиги бунга ишонч ҳосил қўйдик. Бу хонадонда жуда кўп улуг инсонларнинг табаррук излари қолган. Раҳматилла уларга чой ташин билан бирга, сұхbatларига кулоқ ҳам тутган Чиниз Айтматов, Зиёд Есенбоев, Фаҳридин Умаровлардан кўп ҳикматлар тингланган. Мехмон кўп келадиган ўйларнинг болалари тез улғайди, деган гап бор. Бу гап Раҳматилла гап ҳам тегишиди.

Ўқишининг иккинчи ойли айни қиши чилласида Раҳматилла билан Belarus дигерга сафар қўйдик, жаҳон урушида жасорат кўрсатган ватандoshларимиз ҳақидаги маълумотлар тўпладик. Журналистик фаoliyimizрасман шу сафардан бошланди дейиш мумкин.

Ўқиши тугагач, Раҳматилла ишни катта газетада бошлади, қалами тез чархланди, мавзу ва қаҳрамон танлашга, ҳозиржавобликка, ийрик мақола билан бирга кичик аҳбордота ҳам бирор-бир фикр айтишига ўрганди. Вақти келиб, ижтимоий-маданий ҳаётимизда янги йўналиш бўлган республика

Маънавият ва маърифат ташкилотига ишга ўтиди, шу ерда Ўзбекистон

халқ ёзувчиси Неъмат Аминов билан бирга ишлаб, маънавий тарбия соҳасида

катта ҳаёт мактабини ўтади, ўзи учун ҳам, ташкилот олдида турган мухим вазифаларни бажарища ҳам эътиборга молик натижаларга эришиди.

Раҳматилла билан кўп бор республика бўйлаб сафар қилдик, турфа давра-ларда мәвзулар ўқидик, учрашувларда мураккаб саволларга жавоб кайтардик. Ҳаётдан олинган жонли мисоллар, даҳо до-нишмандларнинг тарбия ва ахлоқ тўғрисидаги фикрлари бизга ёрдамга келди. Натиха шу бўлдик, Раҳматилла маънавият ишини чуқур ўзлаштирган етук тарғиботчи, нутки рабон, ишонтириш маҳорати баланд воизга, айтган-деганларига аввало ўзи амал қиласидан тарбиячига айланди.

Раҳматилла Қибрайнинг фарзанди. Ҳаммамиз туғилган жойимизни, ҳамқишлоқ, ҳаммаҳалла одамларни, ўша ерга таалуқли ўтмиш воқеа-ходисаларни, урф-одатлар, турмуш тарзи, кимнинг кимлиги, ниманинг нималиги, сув қаёққа қараб оқишини биламиш, албатта. Раҳматилла биргина Қибрайнинг эмас, Тошкент вилоятини ҳам шундай билади, туманлардаги ўзаро ўйғуллик ва фарқиликни яхши тушунади. Маърифатчи сифатида турли йигинлар ўтказар экан, айни шу ҳолатни ҳисобга олади.

Раҳматилла Қибрайнинг фарзанди. Ҳаммамиз туғилган жойимизни, ҳамқишлоқ, ҳаммаҳалла одамларни, ўша ерга таалуқли ўтмиш воқеа-ходисаларни, урф-одатлар, турмуш тарзи, кимнинг кимлиги, ниманинг нималиги, сув қаёққа қараб оқишини биламиш, албатта. Раҳматилла биргина Қибрайнинг эмас, Тошкент вилоятини ҳам шундай билади, туманлардаги ўзаро ўйғуллик ва фарқиликни яхши тушунади. Маърифатчи сифатида турли йигинлар ўтказар экан, айни шу ҳолатни ҳисобга олади.

Раҳматилла Қибрайнинг фарзанди. Ҳаммамиз туғилган жойимизни, ҳамқишлоқ, ҳаммаҳалла одамларни, ўша ерга таалуқли ўтмиш воқеа-ходисаларни, урф-одатлар, турмуш тарзи, кимнинг кимлиги, ниманинг нималиги, сув қаёққа қараб оқишини биламиш, албатта. Раҳматилла биргина Қибрайнинг эмас, Тошкент вилоятини ҳам шундай билади, туманлардаги ўзаро ўйғуллик ва фарқиликни яхши тушунади. Маърифатчи сифатида турли йигинлар ўтказар экан, айни шу ҳолатни ҳисобга олади.

Раҳматилла Қибрайнинг фарзанди. Ҳаммамиз туғилган жойимизни, ҳамқишлоқ, ҳаммаҳалла одамларни, ўша ерга таалуқли ўтмиш воқеа-ходисаларни, урф-одатлар, турмуш тарзи, кимнинг кимлиги, ниманинг нималиги, сув қаёққа қараб оқишини биламиш, албатта. Раҳматилла биргина Қибрайнинг эмас, Тошкент вилоятини ҳам шундай билади, туманлардаги ўзаро ўйғуллик ва фарқиликни яхши тушунади. Маърифатчи сифатида турли йигинлар ўтказар экан, айни шу ҳолатни ҳисобга олади.

Раҳматилла Қибрайнинг фарзанди. Ҳаммамиз туғилган жойимизни, ҳамқишлоқ, ҳаммаҳалла одамларни, ўша ерга таалуқли ўтмиш воқеа-ходисаларни, урф-одатлар, турмуш тарзи, кимнинг кимлиги, ниманинг нималиги, сув қаёққа қараб оқишини биламиш, албатта. Раҳматилла биргина Қибрайнинг эмас, Тошкент вилоятини ҳам шундай билади, туманлардаги ўзаро ўйғуллик ва фарқиликни яхши тушунади. Маърифатчи сифатида турли йигинлар ўтказар экан, айни шу ҳолатни ҳисобга олади.

Раҳматилла Қибрайнинг фарзанди. Ҳаммамиз туғилган жойимизни, ҳамқишлоқ, ҳаммаҳалла одамларни, ўша ерга таалуқли ўтмиш воқеа-ходисаларни, урф-одатлар, турмуш тарзи, кимнинг кимлиги, ниманинг нималиги, сув қаёққа қараб оқишини биламиш, албатта. Раҳматилла биргина Қибрайнинг эмас, Тошкент вилоятини ҳам шундай билади, туманлардаги ўзаро ўйғуллик ва фарқиликни яхши тушунади. Маърифатчи сифатида турли йигинлар ўтказар экан, айни шу ҳолатни ҳисобга олади.

Раҳматилла Қибрайнинг фарзанди. Ҳаммамиз туғилган жойимизни, ҳамқишлоқ, ҳаммаҳалла одамларни, ўша ерга таалуқли ўтмиш воқеа-ходисаларни, урф-одатлар, турмуш тарзи, кимнинг кимлиги, ниманинг нималиги, сув қаёққа қараб оқишини биламиш, албатта. Раҳматилла биргина Қибрайнинг эмас, Тошкент вилоятини ҳам шундай билади, туманлардаги ўзаро ўйғуллик ва фарқиликни яхши тушунади. Маърифатчи сифатида турли йигинлар ўтказар экан, айни шу ҳолатни ҳисобга олади.

Раҳматилла Қибрайнинг фарзанди. Ҳаммамиз туғилган жойимизни, ҳамқишлоқ, ҳаммаҳалла одамларни, ўша ерга таалуқли ўтмиш воқеа-ходисаларни, урф-одатлар, турмуш тарзи, кимнинг кимлиги, ниманинг нималиги, сув қаёққа қараб оқишини биламиш, албатта. Раҳматилла биргина Қибрайнинг эмас, Тошкент вилоятини ҳам шундай билади, туманлардаги ўзаро ўйғуллик ва фарқиликни яхши тушунади. Маърифатчи сифатида турли йигинлар ўтказар экан, айни шу ҳолатни ҳисобга олади.

Раҳматилла Қибрайнинг фарзанди. Ҳаммамиз туғилган жойимизни, ҳамқишлоқ, ҳаммаҳалла одамларни, ўша ерга таалуқли ўтмиш воқеа-ходисаларни, урф-одатлар, турмуш тарзи, кимнинг кимлиги, ниманинг нималиги, сув қаёққа қараб оқишини биламиш, албатта. Раҳматилла биргина Қибрайнинг эмас, Тошкент вилоятини ҳам шундай билади, туманлардаги ўзаро ўйғуллик ва фарқиликни яхши тушунади. Маърифатчи сифатида турли йигинлар ўтказар экан, айни шу ҳолатни ҳисобга олади.

Раҳматилла Қибрайнинг фарзанди. Ҳаммамиз туғилган жойимизни, ҳамқишлоқ, ҳаммаҳалла одамларни, ўша ерга таалуқли ўтмиш воқеа-ходисаларни, урф-одатлар, турмуш тарзи, кимнинг кимлиги, ниманинг нималиги, сув қаёққа қараб оқишини биламиш, албатта. Раҳматилла биргина Қибрайнинг эмас, Тошкент вилоятини ҳам шундай билади, туманлардаги ўзаро ўйғуллик ва фарқиликни яхши тушунади. Маърифатчи сифатида турли йигинлар ўтказар экан, айни шу ҳолатни ҳисобга олади.

Раҳматилла Қибрайнинг фарзанди. Ҳаммамиз туғилган жойимизни, ҳамқишлоқ, ҳаммаҳалла одамларни, ўша ерга таалуқли ўтмиш воқеа-ходисаларни, урф-одатлар, турмуш тарзи, кимнинг кимлиги, ниманинг нималиги, сув қаёққа қараб оқишини биламиш, албатта. Раҳматилла биргина Қибрайнинг эмас, Тошкент вилоятини ҳам шундай билади, туманлардаги ўзаро ўйғуллик ва фарқиликни яхши тушунади. Маърифатчи сифатида турли йигинлар ўтказар экан, айни шу ҳолатни ҳисобга олади.

Раҳматилла Қибрайнинг фарзанди. Ҳаммамиз туғилган жойимизни, ҳамқишлоқ, ҳаммаҳалла одамларни, ўша ерга таалуқли ўтмиш воқеа-ходисаларни, урф-одатлар, турмуш тарзи, кимнинг кимлиги, ниманинг нималиги, сув қаёққа қараб оқишини биламиш, албатта. Раҳматилла биргина Қибрайнинг эмас, Тошкент вилоятини ҳам шундай билади, туманлардаги ўзаро ўйғуллик ва фарқиликни яхши тушунади. Маърифатчи сифатида турли йигинлар ўтказар экан, айни шу ҳолатни ҳисобга олади.

Раҳматилла Қибрайнинг фарзанди. Ҳаммамиз туғилган жойимизни, ҳамқишлоқ, ҳаммаҳалла одамларни, ўша ерга таалуқли ўтмиш воқеа-ходисаларни, урф-одатлар, турмуш тарзи, кимнинг кимлиги, ниманинг нималиги, сув қаёққа қараб оқишини биламиш, албатта. Раҳматилла биргина Қибрайнинг эмас, Тошкент вилоятини ҳам шундай билади, туманлардаги ўзаро ўйғуллик ва фарқиликни яхши тушунади. Маърифатчи сифатида турли йигинлар ўтказар экан, айни шу ҳолатни ҳисобга олади.

Раҳматилла Қибрайнинг фарзанди. Ҳаммамиз туғилган жойимизни, ҳамқишлоқ, ҳаммаҳалла одамларни, ўша ерга таалуқли ўтмиш воқеа-ходисаларни, урф-одатлар, турмуш тарзи, кимнинг кимлиги, ниманинг нималиги, сув қаёққа қараб оқишини биламиш, албатта. Раҳматилла биргина Қибрайнинг эмас, Тошкент вилоятини ҳам шундай билади, туманлардаги ўзаро ўйғуллик ва фарқиликни яхши тушунади. Маърифатчи сифатида турли йигинлар ўтказар экан, айни шу ҳолатни ҳисобга олади.

Раҳматилла Қибрайнинг фарзанди. Ҳаммамиз туғилган жойимизни, ҳамқишлоқ, ҳаммаҳалла одамларни, ўша ерга таалуқли ўтмиш воқеа-ходисаларни, урф-одатлар, турмуш тарзи, кимнинг кимлиги, ниманинг нималиги, сув қаёққа қараб оқишини биламиш, албатта. Раҳматилла биргина Қибрайнинг эмас, Тошкент вилоятини ҳам шундай билади, туманлардаги ўзаро ўйғ